

Sommaire

- Dépôt d'une proposition de loi par M. Camille Gira
  - M. Camille Gira
- 6444A - Projet de loi portant incrimination de l'abus de faiblesse
  - Rapport de la Commission juridique: M. Lucien Weiler
  - Discussion générale: Mme Christine Doerner, Mme Lydie Polfer, M. Alex Bodry, M. Félix Braz
  - M. François Biltgen, Ministre de la Justice
  - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
- Dépôt d'une résolution par M. Alex Bodry
  - M. Alex Bodry
- Ordre du jour
  - M. le Président
- 6408 - Projet de loi relative à la lutte contre les abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants et portant modification de plusieurs dispositions du Code pénal
  - Rapport de la Commission juridique: M. Gilles Roth
  - Discussion générale: M. Xavier Bettel, M. Alex Bodry, M. Félix Braz, M. Jacques-Yves Henckes
  - M. François Biltgen, Ministre de la Justice
  - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
- Résolution de M. Alex Bodry relative à l'élargissement de la mission initiale de la Commission d'enquête sur le Service de Renseignement de l'État aux missions, à l'organisation, au mode de fonctionnement et au contrôle du Service de Renseignement
  - Discussion générale: M. Fernand Kartheiser, M. Alex Bodry
  - Vote (résolution adoptée)
- Débat de consultation sur la réforme du droit de la nationalité luxembourgeoise
  - Exposé: M. François Biltgen, Ministre de la Justice (intervention de M. Xavier Bettel)
  - Débat: M. Gilles Roth, M. Xavier Bettel (interventions de M. François Biltgen, Ministre de la Justice et M. Claude Haagen), M. Alex Bodry (intervention de M. François Biltgen), M. Félix Braz (interventions de M. Gast Gibéryen et M. François Biltgen), M. Fernand Kartheiser (intervention de M. Félix Braz), M. Jacques-Yves Henckes (dépôt d'une documentation), M. Serge Urbany
  - M. François Biltgen, Ministre de la Justice (intervention de M. Fernand Kartheiser)
  - M. Jacques-Yves Henckes (parole après ministre), M. François Biltgen, Ministre de la Justice
- 6328 - Projet de loi sur l'accueil de jeunes au pair, modifiant
  - la loi modifiée du 29 août 2008 sur la libre circulation des personnes et l'immigration
  - la loi du 4 juillet 2008 sur la jeunesse
  - le Code de la sécurité sociale
  - Rapport de la Commission de la Famille, de la Jeunesse et de l'Égalité des chances: Mme Tessy Scholtes
  - Discussion générale: M. Eugène Berger, Mme Claudia Dall'Agnol, Mme Josée Lorsché, M. Jean Colombero
  - Mme Marie-Josée Jacobs, Ministre de la Famille et de l'Intégration (dépôt d'une documentation; réponses aux questions de M. Jean Colombero)
  - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
- 6111 - Proposition de loi relative à l'organisation d'un référendum national concernant la réalisation soit du projet «City-Tunnel» soit du projet «tram léger»
  - Rapport de la Commission des Institutions et de la Révision constitutionnelle: M. Paul-Henri Meyers
  - M. Jacques-Yves Henckes (présentation de la proposition de loi)
  - Discussion générale: M. Gast Gibéryen
  - Vote sur la proposition de loi (rejetée)
- Ordre du jour (suite)
  - M. le Président

Au banc du Gouvernement se trouvent: Mme Marie-Josée Jacobs, MM. François Biltgen, Claude Wiseler, Nicolas Schmit et Etienne Schneider, Ministres.

(Début de la séance publique à 14.02 heures)

► **M. le Président.**- Ech maachen d'Sitzung op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

(Négation)

Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Den Här Camille Gira freet d'Wuert fir den Dépôt vun enger Proposition de loi.

1. Dépôt d'une proposition de loi par M. Camille Gira

► **M. Camille Gira** (déi gréng).- Merci, Här President. Ech wollt hei am Numm vum François Bausch a vu mir selwer lech eng Proposition de loi iwwerreechen. An deem Gesetzesvorschlag geet et ëm méi eng ëmweltgerecht, méi eng steiergerecht Besteuerung vun de Betribs- a Leasingautoen.

6538 - Proposition de loi portant modification de la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu

► **M. le Président.**- Merci dem Här Gira.

Da kéime mer zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour vun de Mëtteg, nämlech dem Projet de loi 6444A géint d'Abus de faiblesse. Hei ass d'Riedezäit nom Basismodell festgeluecht. Et hu sech bis elo ageschriwwen: déi Dammen Doerner, Polfer, den Här Bodry, den Här Braz an den Här Kartheiser.

D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den Här Lucien Weiler. Här Weiler, Dir hutt d'Wuert.

2. 6444A - Projet de loi portant incrimination de l'abus de faiblesse

Rapport de la Commission juridique

► **M. Lucien Weiler** (CSV), rapporteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Härën, de Projet, dee mer haut de Mëtteg als Éischt hei an der Chamber diskutéieren, ass u sech, wann een en esou ukuckt, e klenge Projet. Et ass e Projet, wou et ëm een Artikel geet, en Artikel, dee mer wëllen an de Code pénal bäisetzen. Mä dese

klenge Projet huet et awer, wat seng Envergure a seng Tragweid ubelaangt, a sech.

Ëm wat geet et?

Mä d'Objektiv vum Projet, deen de Justizminister am Juni d'lescht Joer déposéiert huet, do geet et drëm, fir an eiser Strofgesetzgebung, dem Code pénal, d'Infractioun vum Abus de faiblesse anzeféiere respektiv auszeweiten an ze generaliséieren.

Wat ass en Abus de faiblesse?

Ech hu versicht, dat op Lëtzebuergesch ze iwwersetzen. Am juristesche Langage, wéi d'Af-fekoten, déi gebrauchten nëmmen déi franséisch Terminologie, den „abus de faiblesse“. Mä et geet ëm de Mëssbrauch vun dem Schwächezustand vun enger Persoun, an dee jidd-weree vun eis eng Kéier kann erakommen, e Schwächezustand, deen ausgenotzt gëtt, vun deem abuséiert gëtt - dofir heescht et Abus de faiblesse - a wou Profit draus gezu gëtt, Profit, deen am Normalfall e finanzielle Profit ass.

Mënschen, déi an engem État de faiblesse sinn, där gëtt et eng ganz Rei. Jonker kënnen ënner Emstänn, deemno wéi se kënnen ausgenotzt ginn, an engem État de faiblesse sinn. Kranker si ganz oft an engem État de faiblesse. Eeler Mënschen, handicapéiert Mënschen, psychesch krank Mënschen, all déi kënnen zu engem gewëssene Moment an engem Zoustand sinn, wou se llicht beaflossbar sinn a wou Mënschen dovunner profitéieren, fir se auszenotzen.

Et ass dëst en Zoustand, dee leider, leider - an de Procureur huet eis e Lidd dovou gesongen - an deene leschte Joren Ausmoossen ugeholl huet, déi eis dozou bruecht hunn an déi de Justizminister dozou bruecht hunn, fir e Projet op den Instanzewee ze kréie fir deen dote Fléau - et ass e richtege Fléau! -, deen an eiser Gesellschaft besteet, en huet nach ëmmer bestanen.

Abus vu Mënsche gouf et ëmmer schonn. De Code Napoléon huet 1810 den Abus de faiblesse virgesi fir Mannerjähreger. Scho virun 200 Joer ass gesi ginn, dass jonk Mënschen dem Risiko ausgesetzt wäeren, dass kéint vun hinne profitéiert ginn. Duerno ass allerdéngs während de leschten 200 Joer, wat de spezifeschen Abus de faiblesse ubelaangt, net méi ganz vill geschitt, obschonns een net dierf vergiessen, dass de Schutz vun deene Schwaachen ëmmer eng Préoccupation war, sougutt bei deenen, déi um Code pénal Dispositiounen ergraff hunn, wéi och am Code civil.

Am Code pénal hu mer haut eng ganz Rei vun Infractiounen. Dat geet vum Abus de confiance iwwert d'Escroquerie, iwwert d'Tromperie. Dat sinn alles Infractiounen, déi een a spezifesche Fäll an déi Circonscription vun deenen doten Infractiounen eraleeë kann.

Mä d'Éléments constitutifs, fir dass eng Dot eng Strofdot gëtt, dofir gëtt et eng Rei Éléments constitutifs, déi ganz genee opgeléicht sinn. A bei deenen doten Infractiounen, déi vum Code pénal virgesi sinn, do passe ganz oft déi Doten, déi haut gemaach ginn am Kader vun dem Abus de faiblesse, net an déi doten Éléments constitutifs vun deenen Infractiounen eran. Dofir musse mer en aneren Text hunn, e spezifeschen Text, deen eben dann den Abus de faiblesse ka sanktionéieren.

Och stellt sech ganz oft d'Fro a ville Fäll vun der Beweislaascht, d'Preuve. D'Preuve fir déi heiten Infractiounen, esou wéi ech se virun opgezielt hunn, den Abus de confiance, d'Escroquerie an esou weider, d'Beweislaascht dovunner ass a verschiddene Fäll extrem schwie-reg. A well se esou extrem schwie-reg ass, hu mer gemengt - ech kommen herno dorobber zrëck - bei dëser Infractioun, déi mer haut déci-déieren, fir d'Beweislaascht do net esou schwie-reg ze maachen, fir dass et net och erëm bei deene Fäll ganz oft onméiglech géif ginn, fir déi Fäiten ze sanktionéieren.

Mä et ass net nëmmen de Code pénal, dee schonn ëmmer erëm d'Suerg hat ëm déi méi schwaach Mënschen, mä och am Code civil gëtt et ganz vill Dispositiounen, déi ginn iwwert d'Erreur, d'Violence, den Dol, d'Lésion, déi kënne sanktionéieren, wann eppes geschitt ass, wat net an der Rei ass. Also zivilrechtlech Regeln. Allerdéngs spillen déi am Kader, wéi gesot, vum Zivilrecht an zéien am Normalfall relativ laang a relativ komplizéiert an du point de vue Beweis och relativ schwie-reg Prozesser no sech, sou dass och dat eng vun den Ur-saachen ass, firwat dass mer hei mussen aktiv ginn.

Ech wëll och soen, dass et spezifesch Domäne gëtt, wou mer an deene leschte Jorzénge-ten ëmmer erëm de Schutz vun deene méi schwaache Bierger versicht hunn ze stäerken, sief et wat de

Verbraucherschutz ubelaangt, sief et wat de Bail à loyer ubelaangt, wou mer de Locataire, dee par essence a méi enger schwaacher Position ass wéi de Propriétaire, wou mer dee schützen. An de Projet de loi iwwert d'Profes-sions de santé, dee gesäit jo och eng Rei vun Dispositiounen vir, wat d'Incapacitéit ugeet, fir Donatiounen oder Schenkungen ze kréie bei deenen, déi mat kranke Mënschen ze doen hunn.

Also, de Schutz vun deene Schwaache war ëmmer eng grouss Suerg. Allerdéngs, aus deene Grënn, déi ech virdu genannt hunn, geet dese Schutz net méi duer. An de Procureur d'État huet eis, wéi e bei eis an der Kommissioun war, eng ganz Rei och vu Beispiller, konkrete Bei-spiller opgeléicht, wou e gewisen huet, wéi och duerch d'Evolution an eiser Gesellschaft an deene leschte Jore si ëmmer erëm mat méi konkrete Fäll konfrontéiert gi sinn, déi se ein-fach net an de Carcan vun deene penalen In-fractiounen, déi mer hunn, erakuten.

Grënn, firwat dass dat esou ass, gëtt et eng ganz Rei. Ee vun den Hauptgrënn ass, dass et sech virun allem bei där Zilgrupp, déi mer hei viséieren, ëm eeler Mënschen handelt. Eis Gesellschaft gëtt ëmmer méi al. D'Mënsche gi méi al, si gi ganz oft zu engem méi groussen État de dépendance, wéi dat fréier de Fall war, an dat erëffnet deenen, déi dorobber aus sinn, ganz vill Méiglechkeeten.

Deementspriedend gi mer dann elo hin a mir maachen et esou wéi d'Fransousen an d'Belsch - d'Fransouse scho virun iwwer 20 Joer, d'Belsch virun zwee Joer -, dass mer eng spezifesch In-fractioun, nämlech déi vum Abus de faiblesse, hei aféieren.

D'Regierung huet sech, de François Biltgen huet sech beim Text, deen e proposéiert huet, un der franséischer Gesetzgebung inspiréiert, am Fong geholl de franséischen Text iwwerholl, esou wéi si e schonn zanter 20 Joer, mat awer verschiddene Verbesserungen an Emännerun-gen am Laf vun de Joren, haut hunn.

De Conseil d'État huet d'Fro gestallt, wéisou dass mer bei dësem Projet eis elo op eemol un d'Fransousen ulehne ginn, währenddeems mer normalerweis, wat d'Strofrecht ubelaangt, eis ganz enk un d'Belsch halen. An d'Kommissioun hat och an engem éischte Stadium..., d'Ar-gumentatioun vum Conseil d'État war eis net onsympathesch. Allerdéngs si mer schlussend-lech awer zrëckkomm op dat, wat de Justizmi-nister eis proposéiert hat, an dat aus enger Rei vu Grënn.

De Conseil d'État huet gesot, esou wéi d'In-fractioun libelléiert ass am belschen Text, gëtt et u sech nëmmen ee generelle Kritär fir d'In-fractioun, nämlech d'Situation de faiblesse phy-sique ou psychique vun där betroffener Per-soun. An d'Belsch hunn net, esou wéi d'Fran-sousen dat an hirem Text hunn, eng ganz Énumération vun deenen eenzelne Situatiounen vu Faiblesse, nämlech déi, déi ech virdu schonn eng Kéier opgezielt hat: eeler Mën-schen, jonk Mënschen, Mineuren, Kranker, Handicapéierter an esou weider.

De Conseil d'État hat och monéiert, dass d'Belsch, wat d'Circonstances aggravantes ube-laangt, méi e groussen Inventaire hätte vu Méiglechkeeten, fir Circonstances aggravantes geltend maachen ze loosser.

Mä ech muss soen, d'Kommissioun, nodeems dass mer och d'Argumentatioun vum Procureur d'État héieren haten - well et ass jo schlussend-lech hien, deen an der Praxis konfrontéiert ass mat den Dossiere vun dësen Infractiounen -, dee sot: „Mir gi besser eens mat dem franséi-schen Text, wou mer prezis déi eenzel Kate-gorien opgeléicht hunn“, d'Kommissioun huet dofir dann och gesot, dass mer hei emol eng Kéier eng Ausnahm maachen an eis net un d'Belsch ulehnen, mä un d'Fransousen ulehnen, fir dat ze maachen.

De franséischen Text huet och zwee weider Avantagen, notamment d'Fro vun der Preuve. Bei all deenen Infractiounen hei, wat jo keng agréabler sinn, ass et ëmmer fir de Parquet, wann en en Dossier analyséiert a wann en eng Citatioun op d'Gericht mécht, da muss en ëmmer kucken: Wéi wäit hunn ech e Beweis? Well de Parquet geet sech jo och net gäre bei d'Ge-riicht eng sichen, andeems dass et zu engem Acquittement kënnt.